

Ondanks een aantal kruisbestuivingen tussen theater en beeldende kunst leiden beide disciplines een eerder gescheiden bestaan, zeker op organisatorisch en discursief vlak.

Etcetera sprak met de Zwitser Moritz Küng, die sinds 1994 vanuit Brussel werkt. Hoe denkt en spreekt deze onafhankelijke tentoonstellingsmaker over zijn werk? Welke betekenis hebben begrippen als 'waarneming', 'beeld', 'dramaturgie', 'publiek', 'oeuvre', 'context' voor hem?

Eigenlijk zou alles ook anders kunnen zijn (Peter Zimmermann, 2000)

KUNST MET GATEN

EEN GESPREK MET TENTOONSTELLINGSMAKER MORITZ KÜNG

'Ik beschouw een tentoonstelling als een product. Bij een tentoonstelling vind ik het belangrijk om over een dramaturgie na te denken. Ik heb daar geen vooraf bepaald idee of concept over, maar je kan niet zomaar wat werken bij elkaar nemen en dat als tentoonstelling presenteren. De associatieve ervaring –de koppeling die al kijkend ontstaat tussen de werken en de plek waar deze gepresenteerd worden– is de aanzet van een dramaturgie. De mix van verschillende disciplines in mijn tentoonstellingen versterkt dat ook. Het construeren, bevragen en uitwerken van een dramaturgische strategie spelen een beslissende rol in het ontstaan van mijn tentoonstellingen.

Ik werk vaak op vraag als curator, maar soms bied ik ook ongevroegd tentoonstellingen aan. Een voorbeeld van die laatste soort is een wat ambitieuzer project waar ik samen met Lieven De Cauter aan werk: *The Art of Joking in the late 20th Century* (van Bruce Nauman tot Maurizio Cattalan). Op dit ogenblik bevindt het project zich nog in de conceptfase. Een scenario dat we aan mogelijke geïnteresseerden voorleggen. In het andere geval vraagt iemand me om iets te doen rond een bepaald thema. Indien ik het interessant vind, zeg ik ja. Soms ontstaat er uit het gesprek met de initiatiefnemer een nieuw project. Zo had *Orbis Terrarum* afgelopen jaar in het Antwerpse museum Plantin-Moretus eerst als opzet om globes uit vier verschillende eeuwen tentoon te stellen. Ik heb duidelijk gemaakt dat die vraag niet aansloot bij mijn specialisme; het alternatief dat ik voorstelde, *Cartografie en hedendaagse kunst*, werd uiteindelijk gerealiseerd (met werken van 37 kunstenaars, onder wie Laurie Anderson, Chris Burden, Cel Crabeels, Mona Hatoum, On Kawara, Andreas Slominski, Rémy Zaugg). Mijn uitgangspunt was dat rond cartografie al tentoonstellingen gemaakt zijn. Daarom trok ik het thema open tot kijken naar de wereld. Wat is de definitie van de wereld? Hoe neem je waar? Hoe interpretere je de totaliteit die we wereld noemen? Ik was dus vooral geïnteres-

seerd in het abstracte, niet strikt cartografische aspect van het thema, maar ik heb wel gepoogd de tentoonstelling zo op te bouwen dat het er uiteindelijk wel mee te maken kreeg. Voor mij was het nieuw om in zo'n historisch patrimonium te werken. Het Plantin-Moretusmuseum is een heel mooi museum. In dat coherente harmonische, gesloten geheel moet je dan vreemde elementen binnenbrengen, en dan nog wel hedendaagse kunst, die door veel mensen als hermetisch ervaren wordt. Het was niet mijn bedoeling om de confrontatie aan te gaan, wat men dikwijls doet. Ik streefde veeleer een kruisbestuiving of een wederzijdse opwaardering van beide epoques na. Dat vertaalde zich ook op logistiek vlak: de hedendaagse kunst verstregelde zich met de collectie van het museum.

Associatieve ontketening

Ik werk niet kunsthistorisch, als een wetenschapper. Ik presenteer geen waarheid. Een tentoonstelling is voor mij eerder een middel om zelf dingen te onderzoeken en te ontdekken. Waarneming houdt me heel erg bezig, maar dat betekent niet dat ik een bepaalde manier van kijken wil opleggen aan de toeschouwer. Zo opdringerig werk ik niet. Het klinkt misschien egoïstisch, maar ik maak een tentoonstelling toch op de eerste plaats voor mezelf, dat wil zeggen, zonder compromissen te moeten maken. Als iemand anders er ook iets aan heeft, is het doel bereikt. Dat wil niet zeggen dat ik mezelf als kunstenaar zie. In *Orbis Terrarum* ging het over de waarneming van een totaliteit. *Another & Another & Another Act of Seeing (Urban Space)*, een trilogie waarvan ik het derde deel in 1997 presenteerde in deSingel, ging over de waarneming van de stedelijke ruimte. Eigenlijk was het een fotografietentoonstelling, die door zijn driedelig karakter (drie tentoonstellingen tussen 1994 en 1997) steeds abstracter werd. Het werd een soort onderzoek naar de toepassing van het medium enerzijds en naar de interpretatie van wat men stedelijke ruimte noemt anderzijds.